

ARKIVBILD

Tuppens vid Gryts i slutet av 50-talet. Här låg företagets spinnerier och väverier och Tuppens lakansväv var ett vida känt begrepp i hela landet.

Arkivbild: INGVAR ANEHED

Syning av lakansväv vid Tuppens på Garvaregatan i början av 60-talet. Hit kom den färdiga väven från fabriken vid Gryts för behandling och beredning.

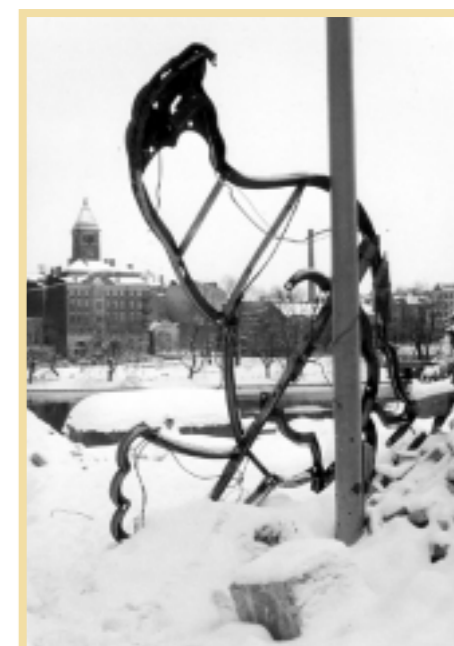
ARKIVBILD

En klassisk siluett. Tuppens vid Garvaregatan i slutet av 50-talet, där verksamheten är i full gång. Men trots relativt goda tider tvingades Tuppens efterhand att ge upp som självständigt företag. Och fabriken vid Garvaregatan revs. I bakgrunden ses Norrköpings Förenade Bryggerier och textilfabriken Törnell & Ringström.

Arkivbild: RUNE HOLMSELL

En flygbild från slutet av 1950-talet över Tuppens fabriker vid Gryts. Den lägre delen mellan fabriksbyggnaderna var byggd med så kallad såg-tandstak, för att ta vara på ljuset. Notera även att bebyggelsen i Grytskvarteren (till höger på bilden) längs Västra Grytsgatan fortfarande är intakt. På andra sidan Strömmen ses Drags fabriker, fängelset och Matteus kyrkogård. Byggnaden efter fängelset är stora Lilla Lund, uppfört för arbetare vid Drags på 1870-talet. Tuppens tidigare fabriksbyggnader restaurerades för ett tiotal år sedan och har idag nya verksamheter i form av ProNova.

Arkivbild: INGVAR ANEHED

En epok var över. Rivningen av Tuppens vid Garvaregatan påbörjades i oktober 1969. Några månader senare plockades det stolta företagsemblemet, den engelska stridstuppen, ned.

När Tuppenkvalitet var Toppkvalitet

När det begav sig gjorde Tuppens lakansväv staden Norrköping känt i de svenska hushållen.

"Tuppenkvalitet är Toppkvalitet", eller "Gör som tusentals unga fruar före Er - bygg upp ert linneförråd med Tuppens väv", var några välkända reklamslogans som företaget Norrköpings Bomullsväveri AB myntade under 1930- 40- och 50-talen.

Och i dåtidens stadsbild var Tuppens fabriker något man tog för självklart.

I dag har andra verksamheter, i form av företaget inom ProNova, fyllt upp Tuppens restaurerade fabriker i Grytskvarteren.

Men vid Garvaregatan är fabriken borta.

Den började att rivas i oktober 1969. Som en sista symbolisk bild plockades det stolta företagsemblemet ned i februari året därpå.

Norrköpings Bomullsväveri grundades år 1852 av herrarna O W Schmalensee, Otto Engelke och Henning Schale. Företaget blev snart att räkna med då man satsade på enfärgade mollskinn av bomullsvävnad.

Utvecklingen fortsatte och vid förra sekelskiftet var Tuppens stadens största industri.

Vid Gryts låg spinnerier och de stora vävsalarna. Därifrån transporterades den färdiga väven ned till fabriken vid Garvaregatan för behandling och beredning, exempelvis blekning, färgning och tryckning.

Här stämplades även det välkända emblemet, tyngre och med sämre betalt än andra arbetsplatser inom textilien i Norrköping.

Trots relativt goda tider på 50-talet tvingades Tuppen till slut att ge upp. I alla fall som självständigt företag.

1961 köptes man upp av konkurrenten Gammelstaden som nu blev landets största tillverkare av lakansväv.

Det nya företaget knöt även till sig Holmens bomullproduktion, fick namnet Gammelstaden-Strömmen och etablerade sig i en ny fabrik vid Fiskebyvägen.

Vid Gryts flyttade i stället en rad småföretag in. Men vid Garvaregatan stod fabriken tom under en lång period.

Att jobba på Tuppens ansågs som mer dammig, tyngre och med sämre betalt än andra arbetsplatser inom textilien i Norrköping.

Trots relativt goda tider på 50-talet tvingades Tuppen till slut att ge upp. I alla fall som självständigt företag.

1961 köptes man upp av konkurrenten Gammelstaden som nu blev landets största tillverkare av lakansväv.

Det nya företaget knöt även till sig Holmens bomullproduktion, fick namnet Gammelstaden-Strömmen och etablerade sig i en ny fabrik vid Fiskebyvägen.

Vid Gryts flyttade i stället en rad småföretag in. Men vid Garvaregatan stod fabriken tom under en lång period.

Och där de anrika fabriksbyggnaden vid Gryts har fått nytt liv och nya verksamheter, försvann fabriken vid Garvaregatan för gott.

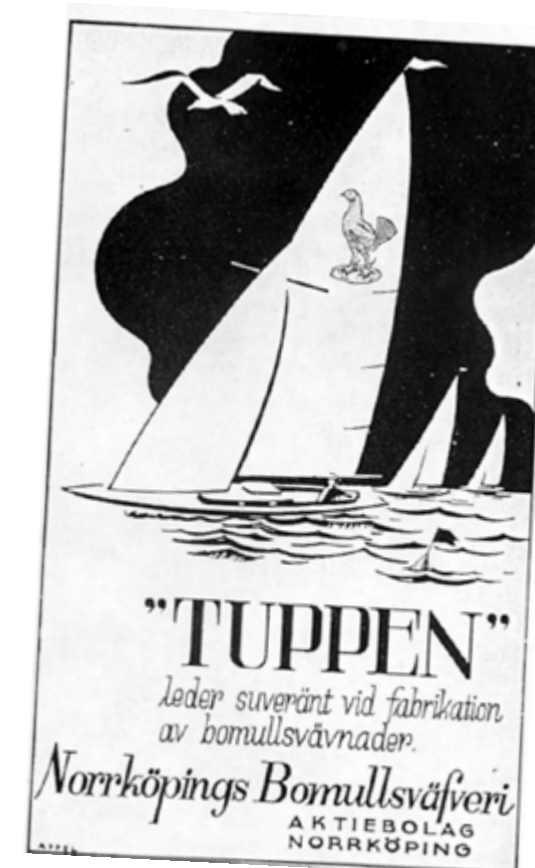
1965 köpte Skånska Cementgjuteriet upp hela fabriksområdet för att bygga bostäder. Men det var först fyra år senare som grävskooporna började att hugga in på Tuppens.

Tio år senare stod dagens radhus i terrasser inflyttningsklara. Så även en flitigt använd strandpromenad.

Källa: En hundraårig bomullsindustri av Efraim Lundmark.

LASSE SÖDERGREN
lasse.sodergren@nt.se
011-200 151

Vinnarna i Stolta Stads jultävling

Eva B Svensson
Hagagatan 48 B
602 15 Norrköping

Kerstin Gabriellson
Nelinsgatan 1
603 55 Norrköping

Lars Wennerblad
Katrineholmsvägen 6
616 33 Åby

Leif o Marianne Persson
Kungsängsleden 193
603 70 Norrköping

Lars-Erik Holmberg
Putsaregatan 6
603 62 Norrköping

Marianne Westling
Bergslagsgatan 55
602 17 Norrköping

Mona Olsson
Ljuragatan 99
603 51 Norrköping

Gunnar Wernerson
Slättergatan 3
602 12 Norrköping

Ingvar Linder
Rosengången 6
602 12 Norrköping

Bertil Karlsson
S:t Persgatan 139 A
602 30 Norrköping

Vinn Stolta Stad-boken

Tävla på www.nt.se

